

Examenul de bacalaureat 2008
Proba E
Proba scrisă la literatura universală
Világirodalom

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.
- Minden tétel kötelező. A megjelenés 10 pontot ér.
- A válaszok kidolgozására szánt idő 3 óra.

I. (30 pont)

Varianta 040

Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget, majd oldja meg egyenként a hozzá kapcsolódó feladatokat!

LXXIII. levél

Rika *-nak**

Hallottam valami törvényszékféléről, francia Akadémia a neve. Nincs ennél kevésbé tisztelt intézmény a földön, mert - mondják - mihelyt döntött, a nép nyomban megszegi rendelkezéseit, s olyan törvényeket kényszerít rá, amelyeket követnie kell.

Nemrégiben, hogy megalapozza tekintélyét, afféle döntvénytár adott ki. Sok apa segítette világra ezt a gyereket, s már vénen született szegényke; törvényesnek törvényes volt ugyan, hanem egy fattyú, amelyik kissé előbb született, majdnem megfojtotta bölcsőjében.*

*Azoknak, akikből az Akadémia áll, egyetlen dolguk van: folytonosan fecsegni; a magasztalás mintegy magától telepszik örökös gagyogásukba, s mihelyt beavatódnak misztériumaiba, elfogja s aztán többé el sem hagyja őket a panegiriszek** dűhe.*

Negyven feje van ennek a testnek, s valamennyi tömve alakzatokkal, szóképekkel és ellentétekkel; e sok száj jóformán nem is beszél másként, mint fölkiáltásokban; ez a sok fül mindig csak ritmusokat és harmóniákat akar hallani. Ami a szemet illeti, arról szó sincs; mintha az is csak azért volna, hogy beszéljen, nem azért, hogy lásson. Maga a test nem áll valami biztos lábon, mert rákfenéje, az idő, percről percre jobban aláássa, s minden alkotását lerombolja. Régebben azt mondták róla, enyves keze van s messzire nyúlik, erről nem szólok, döntsenek felőle azok, akik többet tudnak róla, mint én.

*Furcsa dolgok ezek, ***, a mi Perzsiánkban nem látni ilyesmit. Mi nem szeretjük az effajta különös és eredeti intézményeket; mi a mi egyszerű szokásainkban és romlatlan modorunkban mindig a természet szavát követjük.*

Párisban, Dzsulhiddzsza holdjának 27. napján, 1715-ben.

Montesquieu, **Perzsa levelek** – részlet; fordította Rónay György

***döntvénytár** – itt: a Francia Nagy Enciklopédia, a felvilágosodáskori francia Akadémia fő műve

****panegirisz** – dicshimnusz, elragadtatott magasztalás

1. Fogalmazza meg a szöveg témáját! 4 pont
2. Megfelel-e a fenti szöveg a levél műfaji követelményeinek? Állítását igazolja a szövegből vett példákkal! 6 pont
3. Melyek a francia Akadémia negatív vonásai a levélíró szerint? 4 pont
4. Értelmezze a szöveg központi képét! 6 pont
5. 5-10 mondatban fejtse ki, hogy napjainkban milyen eszközök, intézmények közvetítik a tudást! 10 pont